

Europos Parlamento (EP) ir ES Tarybos derybininkai pasiekė susitarimą dėl ES taisyklių, nustatančių minimalaus atlyginimo principus.

Pagal susitarimą ES valstybės turės įvertinti, ar jų taikomas minimalus darbo užmokestis yra pakankamas tinkamam gyvenimo lygiui užtikrinti, atsižvelgiant į šalių socialines ir ekonomines sąlygas, gyventojų perkamąją galią arba ilgalaikę darbo našumo raidą. ES valstybės, kur minimalus darbo užmokestis nustatomas išimtinai kolektyvinėmis sutartimis, neprivalės nustatyti minimalaus atlyginimo.

Minimalaus atlyginimo nustatymui ES valstybės gali sudaryti prekių ir paslaugų krepšelį realiomis kainomis. Jos taip pat gali taikyti orientacinį minimalaus atlyginimo dydį, kuris paprastai naudojamas tarptautiniu mastu (60 proc. atlyginimų medianos ir 50 proc. bruto vidutinio darbo užmokesčio).

Išskaitymai iš minimalaus darbo užmokesčio arba jo keitimai turės būti nediskriminaciniai, proporcingi ir su teisėtu tikslu, pavyzdžiui, susigražinant per dideles sumokėtas sumas arba vykdant teisminių ar administracinių institucijų įpareigojimą. ES institucijos sutarė, kad ES šalys turės stiprinti sektorines ir tarpsektorines kolektyvines derybas dėl atlyginimo, siekiant apsaugoti darbuotojus. ES valstybės, kuriose į kolektyvines derybas įtraukta mažiau nei 80 proc. dirbančiųjų, turės parengti veiksmų planą, kaip laipsniškai didinti šią aprėptį. Jos turėtų įtraukti socialinius partnerius, informuoti Komisiją apie priimtas priemones ir paskelbti planą viešai.

EP ir ES Taryba sutarė sukurti stebėsenos ir kontrolės sistemą, kuri leistų spręsti piktnaudžiavimo subrangos, fiktyvaus savarankiško darbo, neįskaitomų viršvalandžių ar padidėjusio darbo krūvio problemą. ES valstybių institucijos turės užtikrinti teisę į žalos atlyginimą darbuotojams, kurių teisės buvo pažeistos, o taip pat imtis būtinų priemonių, kad apsaugotų darbuotojus ir profesinių sąjungų atstovus.

Ši susitarimą dar turės patvirtinti EP Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas, visas EP plenarinėje sesijoje bei ES Taryba.

Iš viso 21 iš 27 ES valstybių numatytas minimalus atlyginimas, o kitose šešiose – Austrijoje, Kipre, Danijoje, Suomijoje, Italijoje ir Švedijoje – darbo užmokesčio lygis nustatomas kolektyvinių derybų būdu. Minimalus atlyginimas ES šalyse labai skiriasi: 2021 m. duomenimis mažiausias siekė 322 eurus Bulgarijoje, o didžiausias – 2202 eurų

Liuksemburge.

